

**НОВІТНІ
ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ
ІНСТИТУТУ СТРОКІВ
В МАТЕРІАЛЬНОМУ
ТА ПРОЦЕСУАЛЬНОМУ
ПРАВІ УКРАЇНИ**

Монографія

ІЄ ПРАВОВА
ЄДНІСТЬ
РЕДАКЦІЯ
ЮРИДИЧНИХ
ВИДАНЬ

Київ • Алерта • 2025

УДК 347.932:34(477)](02)
Н76

Рецензенти:

Галантич М.К. – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України, головний науковий співробітник відділу приватного права та процесу Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака НАПрН України (Київ, Україна);

Рябченко Ю.Ю. – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри цивільного права та процесу Державного податкового університету Міністерства фінансів України.

Н76 Новітні тенденції розвитку інституту строків в матеріальному та процесуальному праві України: монографія; за заг. ред. д.ю.н., професора, академіка Академії наук Вищої школи України М.М. Ясинка. Київ: Алерта, 2025. 388 с.

ISBN 978-617-566-931-0

Дана монографічна робота ввібрала в себе сучасні наукові погляди та практичні напрацювання судів щодо правозастосування інституту строків як у сфері матеріального, так і процесуального права. В дослідженні зачіпаються питання щодо особливостей застосування строків в земельному і трудовому праві, цивільному, господарському та адміністративному процесуальному праві, застосування інституту строків у сфері адміністративних правопорушень та виконавчому провадженні.

Монографія розрахована на працівників суду, прокуратури, адвокатури, юрисконсультів, викладачів, студентів вищих навчальних закладів та широкого наукового загалу.

УДК 347.932:34(477)](02)

ISBN 978-617-566-931-0

© Авторський колектив, 2025
© Видавництво «Алерта», 2025

Зміст

Авторський колектив: 7

ГЛАВА 1. ПРАВОВА ПРИРОДА ПРОЦЕСУАЛЬНИХ СТРОКІВ: ІСТОРИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ. ВЧЕННЯ ПРО ЧАС, СТРОКИ ТА ЇХ МЕЖІ В МАТЕРІАЛЬНОМУ ТА ПРОЦЕСУАЛЬНОМУ ПРАВІ

- § 1. Вчення про час, строки та їх межі у сфері матеріального та процесуального права 8
- § 2. Правова природа процесуальних строків: історично-правовий аспект 17

ГЛАВА 2. ЗАГАЛЬНІ ТА СПЕЦІАЛЬНІ СТРОКИ ТА ТЕРМІНИ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ

- § 1. Строки та терміни як цивільно-правові категорії та їх класифікація 28
- § 2. Поняття та співвідношення понять «строк», «термін», «момент у часі» у сфері прав власності та речових прав цивільного права України 39
- § 3. Строки позовної давності: їх види та особливості правозастосування у сфері зобов'язального права 49
- § 4. Особливості перебігу, зупинення, переривання строків позовної давності в цивільному праві 57
- § 5. Наслідки спливу строків позовної давності в цивільному праві та вимоги на які позовна давність не поширюється 71
- § 6. Строки та терміни у спадковому праві України: доктринальні та практичні їх наслідки 90

ГЛАВА 3. СТРОКИ В ЗЕМЕЛЬНОМУ ТА ТРУДОВОМУ ПРАВІ, ЇХ ОСОБЛИВОСТІ ТА ВПЛИВ НА СТАБІЛЬНІСТЬ ТА ОПЕРАТИВНІСТЬ ЗЕМЕЛЬНИХ ТА ТРУДОВИХ ПРАВОВІДНОСИН

- § 1. Строки у сфері належного виконання повноважень державними органами управління та органами місцевого самоврядування у сфері земельних правовідносин: проблеми теорії та практики 107

§ 2. Права на землю та особливості дії строків в таких правовідносинах	132
§ 3. Поняття строків у трудовому праві та особливості їх правового регулювання	163
§ 4. Види трудових договорів та особливості їх укладення, розірвання, продовження з точки зору теорії та правозастосовчої практики строків у трудовому праві	180
§ 5. Тривалість робочого часу та часу на відпочинок, перерви, відпустки (додаткові відпустки): проблеми теорії і практики.	199
§ 6. Дисциплінарні стягнення: строки їх накладення, зняття та особливості їх правозастосування	216

ГЛАВА 4.

ПРОЦЕСУАЛЬНІ СТРОКИ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ В ЦИВІЛЬНОМУ ТА ГОСПОДАРЬСЬКОМУ ПРОЦЕСУАЛЬНОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ

§ 1. Поняття процесуальних строків в цивільному та господарському процесуальному праві України, їх види та особливості	231
§ 2. Строки-періоди, строки-моменти, загальні та службові строки, їх поняття та особливості правозастосування в цивільному та господарському процесі	240
§ 3. Поняття перебігу, обчислення, поновлення, продовження та закінчення процесуальних строків	246
§ 4. Поняття «розумні строки» та критерії їх визначення.....	252
§ 5. Процесуально-стадійні строки та особливості їх правозастосування	261

ГЛАВА 5.

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО ТА ЙОГО ДОКТРИНА ЩОДО ПОНЯТТЯ ТА ПРАВАЗАСТОСУВАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ СТРОКІВ У СФЕРІ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА

§ 1. Процесуальні строки в адміністративному процесуальному праві України, їх види та особливості правозастосування	272
§ 2. Особливості матеріалізації процесуальних строків в адміністративному процесуальному праві	281

---

§ 3. Розумні строки в адміністративному судочинстві та їх особливості.....	293
§ 4. Огляд судової практики у сфері правозастосування строків в адміністративному судочинстві.....	300

**ГЛАВА 6.
СТРОКИ У СФЕРІ АДМІНІСТРАТИВНИХ
ПРАВОПОРУШЕНЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇХ
ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ**

§ 1. Поняття строків у справах щодо адміністративних правопорушень, їх обчислення та строки накладення адміністративних стягнень.....	314
§ 2. Строки адміністративного затримання, арешту, позбавлення спеціальних прав, виправних або суспільно-корисних робіт та сплати штрафів	330
§ 3. Строки оскарження постанов про накладення адміністративних стягнень та строки їх виконання, в тому числі постанов щодо відшкодування майнової шкоди.....	347

**ГЛАВА 7.
ПРОЦЕСУАЛЬНІ СТРОКИ ТА ЇХ ОСОБЛИВОСТІ
НА СТАДІЇ ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ,
ПОСТАНОВ ТА УХВАЛ**

§ 1. Поняття строків у виконавчому провадженні та їх особливості.....	361
§ 2. Процесуальні строки на різних стадіях виконавчого провадження та їх особливості при прийнятті рішень державним (приватним) виконавцем щодо вчинення окремих процесуальних дій.....	373

Авторський колектив

Вишновецька С.В. – д. ю. н., професор, завідувач кафедри цивільного права і процесу Факультету права та міжнародних відносин Державного університету «Київський авіаційний інститут».

Гетманцев М.О. – к. ю. н., старший науковий співробітник НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака НАПрН України

Гетьманцева Н.Д. – д. ю. н., професор, завідувачка кафедри приватного права Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича;

Кіряк О.В. – к. ю. н., доцент, доцентка кафедри приватного права Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича;

Остафійчук Л.А. – к. ю. н., доцент, доцент кафедри процесуального права Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Паскар А.Л. – к. ю. н., доцент, доцент кафедри процесуального права Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Соколов В.М. – д. ю. н., суддя Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду

Чурилова Т.М. – к. ю. н., доцент, доцент кафедри міжнародного, європейського права та порівняльного правознавства ННІ права Сумського державного університету

Феннич В.П. – к. ю. н., доцент, професор кафедри цивільного права та процесу Ужгородського національного університету

Ясинок Д.М. – доктор філософії в галузі права (PhD), викладач кафедри міжнародного права Сумського національного аграрного університету;

Ясинок М.М. – д. ю. н., професор, професор кафедри правосуддя та філософії Сумського національного аграрного університету, академік Академії наук Вищої школи України

Наукове видання

***Вишновецька С. В., Гетманцев М. О., Гетьманцева Н. Д.,
Кіріяк О. В., Остафійчук Л. А., Паскар А. Л.,
Соколов В. М., Чурилова Т. М., Феннич В. П.,
Ясинок Д. М., Ясинок М. М.***

НОВІТНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІНСТИТУТУ СТРОКІВ В МАТЕРІАЛЬНОМУ ТА ПРОЦЕСУАЛЬНОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ

Монографія

Відповідальний за випуск
Комп'ютерна верстка
Обкладинка

О. В. Діордійчук
Д. М. Алексєєв
В. С. Жиборовський

Підписано до друку 11.07.2025 р. Формат 60 x 84 ¹/₁₆.
Папір офсетний. Гарнітура «Times New Roman».
Друк офсетний. Умовн.-друк. арк. 22,55.

Видавництво «Алерта»

04210, м. Київ, а/с 112.

Тел.: (044) 223-15-25, (099) 607-97-62.

E-mail: alerta.pravovaednist@gmail.com, веб-сайт: alerta.kiev.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 788 від 29.01.2002 р.